

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

رصد لایحه بودجه ۱۳۹۸

"از نگاه کارشناسان و مسئولان"

(۱۰)

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: وفانی نژاد

۲	مقدمه
۳	الف: مسؤلان
۳	- منابع در لایمه بودجه ۱۳۹۸
۳	۱- منابع حاصل از نفت و گاز
۳	۲- درآمدهای مالیاتی
۴	۳- استقراض و برداشت از صندوق توسعه ملی
۴	- مصارف در لایمه بودجه ۱۳۹۸
۴	• اعتبارات هزینه ای
۵	۳- یارانه ها
۵	• اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای
۵	۱- طرح های عمرانی ملی
۶	۲- ردیف های متفرقه
۶	ب: کارشناسان

بودجه در ساده‌ترین نگاه عبارت است از یک سند مالی که وضعیت منابع و مصارف دولت را طی یک سال نشان می‌دهد. اهمیت بودجه به جهت تاثیرگذاری بر عملکرد سایر بازیگران عرصه اقتصاد است به گونه‌ای که انتخاب هزینه‌ها، شیوه و محل تامین مالی آنها، چشم انداز دولت را طی یک سال برای سایر بازیگران اقتصادی روشن کرده و تصمیم‌گیری بازیگران اقتصادی را تحت تاثیر قرار می‌دهد. در نگاهی عمیق‌تر کارکرد بودجه فراتر از یک سند حسابداری بوده و ابزار اصلی سیاست‌گذاری مالی دولت به شمار می‌آید؛ دولت در قالب سند بودجه، اقدام به سیاست‌گذاری‌های هدفمند در جهت بهبود شرایط اقتصادی کشور می‌کند. از این بعد، دولت به منظور رسیدن به اهداف کلان اقتصادی می‌تواند با توجه به ساختارهای موجود در اقتصاد و مشکلات جاری کشور به سیاست‌گذاری‌های خاص در قالب بودجه اقدام کند. بر همین اساس قاعدتاً قانون بودجه کل کشور از دو فصل منابع و مصارف تشکیل شده است اما آنچه که عملاً اتفاق می‌افتد یکسری تصمیم‌گیری‌هایی است که در قالب سیاست‌های دولت در بودجه اتخاذ می‌شود که عموماً بصورت اعداد و ارقام در بخش‌های منابع و مصارف نیست اما در کتابچه قانون بودجه هنگام ارائه به مجلس شورای اسلامی آورده می‌شود مانند بحث پرداخت یارانه‌ها که دولت هر سال تصمیم می‌گیرد یارانه‌ها قطع شود یا خیر و یا شامل چه افرادی شود اما آنچه در عمل اتفاق می‌افتد با پیش‌بینی‌های انجام شده در بودجه متفاوت است.

آنچه مسلم است تهیه پیش‌نویس لایحه بودجه کل کشور در سال ۱۳۹۸ با توجه به چند عامل مهم و رویدادهای سیاسی از جمله؛ خروج آمریکا از برجام و اقدامات خصمانه این کشور برای به صفر رساندن فروش و صادرات نفت ایران با توجه به وابستگی مستقیم و غیر مستقیم منابع درآمدی دولت در بودجه به نفت، اعمال تحریم‌های شدیدتر، نوسانات نرخ ارز، پدیده قاچاق سوخت و مباحث مربوط به چند نرخی شدن بنزین و... از اهمیت زیادی برخوردار است.

لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور سه شنبه چهارم دی ماه از سوی دولت تقدیم مجلس شد و همچنین در اختیار رسانه‌ها قرار گرفت و بررسی و تصویب کلیات آن از شنبه هشتم دی ماه در مجلس شورای اسلامی آغاز خواهد شد.

در این میان، گروه اقتصاد اداره پژوهش‌های خبری معاونت سیاسی، در راستای رسالت رسانه‌ای خود تلاش دارد با رصد صحبت‌های مسئولان و کارشناسان، در قالب گزارش‌های هفتگی در دو بخش منابع و مصارف در لایحه بودجه ۱۳۹۸، مخاطبان را در جریان نقاط ضعف و قوت، تحلیل‌ها و انتقادات وارده بر بودجه ۹۸ کل کشور قرار دهد.

- منابع در لایحه بودجه ۱۳۹۸

۱- منابع حاصل از نفت و گاز

براساس بند (الف) اصلاح شده تبصره ۱ ماده واحده لایحه بودجه سال ۹۸ کل کشور؛ سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت، میعانات گازی و خالص صادرات گاز بیست درصد (۲۰٪) تعیین می شود. روزنامه عصر اقتصاد ۲۰/۱۲/۹۷ - گزارش خبرگزاری خانه ملت

افزایش ۶,۶ درصدی منابع عمومی بودجه ۹۸ در مجلس مقایسه لایحه بودجه سال ۹۸ دولت با مصوبات مجلس نشان می دهد منابع عمومی در مجلس نسبت به آنچه دولت پیش بینی کرده بود افزایش یافته و بیشترین میزان تغییر را به خود اختصاص داده است. براساس این جدول، میزان منابع عمومی با افزایشی ۶,۶ درصدی از حدود ۴۰۷ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان به ۴۴۸ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان افزایش یافت. روزنامه ابرار اقتصادی ۲۱/۱۲/۹۷ - گزارش فارس

۲- درآمدهای مالیاتی

یکی از منابع درآمدی دولت مالیات است که براساس آمار ۵۰ هزار میلیارد تومان معافیت مالیاتی وجود دارد که در اصلاحات ساختاری پیشنهاد شده است لایحه دو فوریتی برای کاهش تدریجی معافیت مالیاتی ارائه شده و شفافیت و پاسخگویی در این موضوع صورت گیرد. ایسنا ۲۱/۱۲/۹۷ - پور محمدی، معاون اقتصادی و هماهنگی سازمان برنامه و بودجه کشور

۳- استقراض و برداشت از صندوق توسعه ملی

ما بودجه را با سقف ۴۳۷ هزار میلیارد تومان تنظیم کردیم ما بنا به فرمان مقام معظم رهبری اصلاحاتی روی بودجه انجام دادیم. در این راستا بودجه تنظیم کردیم و سهم صندوق را دو سقفی تنظیم کردیم و سهم صندوق توسعه ملی را از ۱۰ درصد به ۲۰ درصد رساندیم و برای سال آینده تقویت تولید را در نظر گرفتیم. در این میان بحث اصلاح ساختار بودجه ماند که در قالب تبصره ۲۲ بندی مبنی بر الزام دولت به تدوین اصلاحات ساختاری بودجه طی ۴ ماه اضافه شد. روزنامه عصر اقتصادی ۲۲/۱۲/۹۷ - پورمحمدی ، معاون سازمان برنامه و بودجه

- مصارف در لایحه بودجه ۱۳۹۸

• اعتبارات هزینه ای

۱- حقوق و دستمزد و مستمری بازنشستگی

شورای نگهبان ایرادی به افزایش حقوق ۴۰۰ هزار تومانی و بعلاوه تا ۱۰ درصدی نگرفته و مصوبه مجلس قطعی و قانونی است. مجلس تصمیمی برای بررسی مجدد افزایش حقوق ها اتخاذ نکرده . روزنامه ابرار اقتصادی ۱۹/۱۲/۹۷ - حمیدرضا حاجی بابایی ، عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس

در جریان بررسی لایحه بودجه سال ۹۸ هیچ ابهامی در مصوبه مجلس وجود نداشته است. طبق این مصوبه باید به همه کارکنان شاغل و بازنشسته کشوری و لشگری در سال آینده ۴۰۰ هزار تومان بدهند که این را از طریق ضریب اعمال می کنند به نحوی که مجموع افزایش ۴۰۰ هزار تومان بشود علاوه بر افزایش ۴۰۰ هزار تومانی حقوق دولت باید تا ۱۰ درصد نیز افزایش حقوق اعمال کند. . ایسنا ۲۱/۱۲/۹۷ - حمیدرضا حاجی بابایی ، نماینده مردم همدان در مجلس

مجلس در مصوبه خود دولت را مکلف کرد ابتدا کالاهای اساسی با ارز ترجیحی تهیه کند و در خصوص شبکه توزیع هم توصیه کرد از کالا برگ یا کارت الکترونیکی استفاده کند. روزنامه ابرار اقتصادی ۱۵/۱۲/۹۷ - محمد حسینی ، عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس

در لایحه بودجه سال ۹۸؛ دولت مکلف است واردات و یا خرید تولیدات داخل و توزیع کالاهای اساسی، تامین دارو و تجهیزات پزشکی و نهاده های کشاورزی و دامی با نرخ ارز نیمایی و اختصاص مابه التفاوت آن با نرخ ترجیحی برای معیشت مردم و حمایت از تولید صورت دهد واز کالا برگ الکترونیکی برای تامین کالاهای اساسی مورد نیاز مردم با نرخ ارز ترجیحی و یا پرداخت نقدی استفاده می کند . روزنامه ابرار اقتصادی ۱۵/۱۲/۹۷ - محمد حسینی عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس،

• اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای

۱- طرح های عمرانی ملی

• برای بودجه سال ۹۸ هم ۶ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان از محل منابع عمومی و ۱۰۰۰ میلیارد تومان هم از ردیف های متفرقه پیش بینی شده است و سر جمع میزان مجموعه سال آینده به ۷ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان می رسد. از این رقم ۴۵۰ میلیارد تومان بودجه بخش مسکن به غیر از مسکن مهر است و مابقی به بخش حمل و نقل اختصاص دارد. روزنامه ابرار اقتصادی ۱۹/۱۲/۹۷ - میر امینی ، معاون برنامه ریزی و مدیریت منابع

۲- ردیف های متفرقه

در لایحه بودجه سال ۹۸، گفت: در لایحه بودجه توجه خوبی به بخش کشاورزی شده است، بخشودگی سود و جریمه دیرکرد وام های کشاورزان زیر ۱۰۰ میلیون تومان در سال آینده نیز ادامه دارد زیرا برخی از کشاورزان به دلیل کاهش میزان بارش و خشکسالی ها امکان پرداخت وام های دریافتی را ندارند. روزنامه ابرار اقتصادی ۲۱/۱۲/۹۷ - علی اکبری، عضو هیات رئیسه کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست مجلس در جریان بررسی ایرادات شورای نگهبان ضمن رفع ابهامات و اصلاح ایرادات ویرایشی مقرر شد مصوبه مربوط به تبصره ۱۶ لایحه بودجه در خصوص بخشودگی جرایم بانکی موکول به تشخیص کمیته مربوطه شود و برخی ارقام و مبالغ نیز به صورت مشخص در بودجه ذکر شد. ایسنا ۱۸/۱۲/۹۷ - سیده فاطمه ذوالقدر، نماینده مردم تهران

ب: کارشناسان

نمایندگان در بررسی لایحه بودجه ۹۸ کل کشور با پیشنهاد فریده اولاد قباد نماینده تهران موافقت کرده و مقرر کردند ۳۰۰ میلیارد تومان از درآمد هدفمندی یارانه ها برای بیمه زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست اختصاص داده یابد. ایرنا ۱۱/۱۲/۹۷ - گزارش خبرنگار پارلمانی ایرنا

نمایندگان مجلس پس از بررسی لایحه بودجه ۹۸ تعیین کردند: منابع بودجه عمومی دولت از لحاظ درآمدها و واگذاری دارایی های سرمایه ای و مالی و مصارف بودجه عمومی دولت از حیث هزینه ها و تملک دارایی های سرمایه ای و مالی بالغ بر پنج میلیون و ۲۰۰ هزار و ۸۳ میلیارد و ۶۵۲ میلیون ریال شامل ۲ مورد میباشد: ۱. منابع عمومی بالغ بر ۴ میلیون و ۴۸۵ هزار و ۸۱۱ میلیارد و ۱۵۴ میلیون ریال - ۲. درآمد اختصاصی وزارت خانه ها و مؤسسات دولتی بالغ بر ۷۱۴ هزار و ۲۷۲ میلیارد و ۴۹۸ میلیون ریال - ایسنا ۱۱/۱۲/۹۷ - گزارش ایسنا

نمایندگان مجلس پس از بررسی لایحه بودجه ۹۸ تعیین کردند: بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت از لحاظ درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار بالغ ۱۲ میلیون و ۷۶۴ هزار و ۳۳۵ میلیارد و ۱۴۷ میلیون ریال و از حیث هزینه‌ها و سایر پرداخت‌ها بالغ بر ۱۲ میلیون و ۷۶۴ هزار و ۳۳۵ میلیارد و ۱۴۷ میلیون ریال است. ایسنا ۱۱/۱۲/۹۷ - گزارش ایسنا